

Informationsblad om källarfukt

April 2016

Brf Södra Friluftstaden nr2

Vi i styrelsen får återkommande frågor om fukt i källarna. För att få mer kunskap om hur fukt beter sig i byggnader och hur vi som boende och förvaltare bör bete oss så bjöd styrelsen in en fuktexpert från Ocab som har god erfarenhet från vårt område. Här har vi sammanställt lite nyttig information och några råd.

Först och främst, fukt är inte farligt utan helt naturligt i en källare. Fukten vandrar genom både väggar och golv. Den relativa luftfuktigheten i marken utanför källarväggar och under källarbjälklag ligger runt 90-100% så det är en naturlig process att fukten vill röra sig inåt till de torrare utrymmena för att jämna ut sig.

Dränering leder bort regn- och grundvatten från fasaden och skall utföras utmed hela källarväggarnas höjd och bredd. En dränerande, isolerande och kapillärbrytande skiva närmast fasaden håller källarväggen varmare och torrare. Markfukten underifrån kommer dock alltid finnas kvar. Därför ger en fuktmätning i källare utslag på både ytter- och innerväggarnas nedre del trots dränering. Men det är förhöjda värden som är förväntade och helt naturliga i en källare. Förhöjda fuktvärden högt upp på en vägg kan däremot indikera t.ex sprickor i avloppsrör.

Med andra ord så kommer det alltid att finnas fukt i källarna och så länge det inte rinner in vatten så är det en naturlig process som man inte ska motarbeta utan snarare förenkla. Om det däremot rinner vatten utmed en vägg så skall det meddelas styrelsen och snabbt undersökas. Det kan finnas flera olika anledningar, t.ex felaktig marklutning eller takavvattning eller att avloppsrör som är inbyggda i väggen har spruckit.

Problem med komfort, lukt och mögel uppstår först när organiskt material kommer i kontakt med fukt. Träreolar, skivmaterial och gipsskivor med pappersyta skall undvikas närmast golv och samtliga källarväggar. Väggar bör absolut inte reglas på, det är en riskkonstruktion som tyvärr förekommer. Man bör även undvika att placera hyllor med masonitryggar mot väggar utan att ha en bra luftspalt emellan.

Puts, kakel, klinker, tegel och silikatfärg är bra material i en källare. De är oorganiska och tillåter fuktvandring.

Att putsa väggarna är bättre än att finspackla, eftersom spacklet många gånger är för fint och därför för tätt för att väggarna ska andas bra.

Om man vill måla så välj riktigt bra silikatfärg och räkna med att det krävs ett visst underhåll för att de ska hålla sig fina. Förr hade man för vana att kalka om sina källarväggar vart 5-10 år. Vitt ludd på väggarna är saltutfällningar. Det kan även bli missfärgningar på väggarna som kommer från smuts eller ämnen inifrån väggen och är inget att oroa sig över.

Avfuktare skall undvikas eftersom det rubbar den naturliga luftfuktigheten som styrs av uteluften. Det är inte önskvärt med för torr luft heller eftersom den innehåller fler partiklar och damm. Fuktig luft upplevs friskare. Avfuktare ska bara användas om man har tillfört fukt (t.ex tagit en lång dusch/bad eller hängt tvätt) och även då är det sällan nödvändigt vintertid då värmen är igång.

Den relativa luftfuktigheten inomhus styrs av uteluften och det varierar över årstiderna. Vintertid innehåller luften mindre vatten och i kombination med värme blir det väldigt torrt inomhus. Men källarna bör även hållas uppvärmda med lite grundvärme under sommartid då vatteninnehållet är högre. En grundvärme sänker luftfuktigheten och minskar risken för kondens och fukt/mögelproblem. De medlemmar som har uppvärmning i källaren genom fjärrvärme kan tyvärr inte påverka värmen sommartid. Om man önskar ta bort befintliga fjärrvärmelement i källaren finns möjlighet att få en avgiftsreducering. Kontakta isf styrelsen för mer information. Golvvärme är ett alternativ som även värmer upp väggarna och på så sätt hjälper till att hålla dem torra.

Slutligen ska man se till att ordna med god ventilation med både till- och frånluft. Om man inreder källaren och använder den som boyta krävs mer ventilation än om utrymmet bara används som en biyta.

Checklista för goda förutsättningar till ett bra inomhusklimat i källaren:

- Bra dränering
- Rätt material
- Bra ventilation
- Grundvärme även på sommaren
- Meddela styrelsen vid misstänkt fuktskada